

Groot Groen

Een evaluatie van het grootschalige groen- en recreatiebeleid in Haarlemmermeer

Rekenkamercommissie Haarlemmermeer
Januari 2013

Inhoudsopgave

I	Nota van de Rekenkamercommissie	3
	1. Inleiding	5
	2. Aanleiding voor het onderzoek	5
	3. Doelstelling onderzoek, onderzoeksvragen en aanpak	6
	4. Hoofd- en deelconclusies	7
	5. Slotbeschouwing, aanbevelingen en richting van het debat	12
II	Bestuurlijke reactie van het College	15
III	Nawoord van de Rekenkamercommissie	16
IV	Appendix: Feitenrapport van Royalhaskoning/DHV	18

I Nota van de Rekenkamercommissie

Foto's

- p. 5 Speelplek Toolenburger Plas, foto Kees van der Veer
- p. 6 Fietsen in Vennepershout, foto Kees van der Veer
- p. 8 Groene Weelde met Big Spotters Hill, foto Margo Oosterveen
- p. 9 Park Zwanenburg, foto Margo Oosterveen
- p. 10 Zwaansbroek, foto Kees van der Veer
- p. 11 Groene Carré, foto Margo Oosterveen
- p. 12 Trekpont in Haarlemmermeerse Bos, foto Margo Oosterveen

1. Inleiding

Voor u ligt het rekenkameronderzoek naar grootschalige groen- en recreatiegebieden in Haarlemmermeer. Goed en voldoende bruikbaar groen is van groot belang voor de 'quality of life' voor de inwoners van de regio. De hoeveelheid recreatief groen in de

gemeente Haarlemmermeer is op dit moment (2012) 850 hectare.¹ Er zijn twaalf grootschalige groen- en recreatiegebieden binnen de gemeente. Vier gebieden vallen voor het onderhoud en beheer onder de verantwoordelijkheid van de gemeente, waaronder het Haarlemmermeerse Bos en de Toolenburger Plas. Naast de gemeente zijn er twee andere beheerders:

Staatsbosbeheer en het Recreatieschap Spaarnwoude. Bij de grootschalige groen- en recreatiegebieden in Haarlemmermeer zijn ook partijen als de Provincie Noord-Holland en de stichting Mainport & Groen betrokken.

De gemeente Haarlemmermeer heeft op papier een ambitieus groenprogramma. Voor de toekomst staan nog vier nieuwe gebieden gepland en sommige bestaande gebieden worden uitgebreid. Voor deze nieuwe gebieden zijn nog geen harde afspraken gemaakt wie de beherende partij is en hoe een en ander bekostigd moet worden. De gemeente stuurt aan op een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij de gemeente Haarlemmermeer een deel betaalt. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de Gemeenschappelijke Regeling van het recreatieschap Spaarnwoude².

2. Aanleiding voor onderzoek

Het onderwerp grootschalige groen- en recreatiegebieden stond al langer op de groslijst van onderwerpen die door de Raad zijn aangedragen voor onderzoek door de rekenkamercommissie (RKC).³ Fracties uit de Raad constateren dat het tempo van de ontwikkeling van groengebieden in de Haarlemmermeer achterblijft bij eerdere afgesproken ambities. Momenteel is minder dan de helft van het aantal hectares gerealiseerd ten opzichte van wat er in 2000 en 2007 was afgesproken. Ook is er onvoldoende zicht op de stand van zaken, zowel voor wat betreft het halen van de beleidsdoelstellingen als de doelmatigheid van realisatie en beheer. Verder zijn er

¹ Becijferd op basis van informatie van de gemeente. Het oppervlakte recreatieterreinen in Haarlemmermeer bedraagt volgens het CBS 825 hectare.

² Het recreatieschap wordt gefinancierd door bijdragen van vijf gemeenten en de provincie Noord-Holland.

³ Niet te verwarren met *Groen op Rantsoen*, een onderzoek naar het beheer en onderhoud van het groen in en rond de wijken en kernen van Haarlemmermeer, waarnaar de RKC in 2008 onderzoek deed.

vragen over de bereikbaarheid per fiets vanuit de woonwijken en over de benutting van de grootschalige groen- en recreatiegebieden. Deze kwesties worden pregnanter in een context van bezuinigingen van de Rijksoverheid op groen, verdere groei van het aantal bedrijven, woningen en inwoners van de gemeente Haarlemmermeer en het toenemend belang van 'quality of life' voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Op basis van deze vragen heeft de RKC een onderzoek uitgevoerd. De feiten zijn verzameld door onderzoeksbureau Royalhaskoning/DHV. Het door hen opgestelde feitenrapport vindt u in de appendix. Deze RKC nota bevat de visie van de RKC op de feiten en geeft de conclusies en aanbevelingen van de RKC weer. De nota eindigt met een drietal vraagstukken, waarover het debat in de Raad en met het College volgens de RKC zou moeten gaan.

3. Doelstelling onderzoek, onderzoeksvragen en gehanteerde aanpak

In dit onderzoek wordt gekeken wat er van de ambities van de gemeente wordt gerealiseerd. Het gaat zowel om de realisatie van nieuwe gebieden als om beheer, onderhoud en exploitatie van bestaande gebieden. Omdat een groot aantal externe partijen is betrokken bij het grootschalige groenbeleid is de samenwerking met deze partijen eveneens onderwerp van onderzoek.

Het onderzoek richt zich op de beantwoording van de volgende vijf vragen:

- Wat is het beleid van de gemeente, gericht op groen- en recreatiegebieden? Welke doelen/ambities heeft de gemeente gesteld op het gebied van groen en recreatie? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van het beleid en de geformuleerde doelen/ambities?
- Hoeveel budget is er beschikbaar voor de uitvoering van het beleid? Welke budgetten heeft de gemeente aan de afzonderlijke doelen/ambities gehangen? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de gemaakte kosten en opbrengsten?
- Wat is de huidige stand van zaken wat betreft de benutting en bereikbaarheid van de groen- en recreatiegebieden? Wat zijn de wensen van gebruikers en potentiële gebruikers van de groengebieden en hoe ervaren zij de groengebieden?
- Welke partijen zijn in- en extern betrokken bij de realisatie en het beheer van de groen- en recreatiegebieden? Hoe verloopt de interne organisatie en afstemming evenals de samenwerking van de gemeente met externe partijen? Zijn taken en verantwoordelijkheden voor gemeente en externe partners helder en efficiënt?

- Heeft de Raad voldoende informatie over realisatie en onderhoud van groengebieden om zijn kaderstellende en controlerende taak te vervullen?

Om de vragen te beantwoorden is een normenkader ontwikkeld waartegen de feiten zijn afgezet en getoetst. Dit normenkader is gebaseerd op het beleid van de gemeente, een studie van de Stichting Recreatie (2008) en waar nodig is gebruik gemaakt van landelijke richtlijnen en benchmarking. De beleidsdoelen van de gemeente Haarlemmermeer met betrekking tot het grootschalig groen- en recreatiebeleid zijn vergeleken met die van de gemeenten Zoetermeer en Zaanstad.

De feiten zijn verzameld op basis van schriftelijke bronnen, interviews met o.a. de portefeuillehouder, ambtenaren en beheerders, een gesprek met raadsleden, en een vakmatige beoordeling (naar aanleiding van schouwing van de betreffende groengebieden).

4. Hoofd- en deelconclusies

4.1 Hoofdconclusie

De grootschalige groen- en recreatiegebieden in de gemeente Haarlemmermeer zijn van goede kwaliteit, de prijs/kwaliteitverhouding van het beheer en onderhoud is goed en de organisatie is op orde. Het geheel overziend lijken de *kwalitatieve doelen* toegankelijkheid en bereikbaarheid te zijn gehaald. Een uitzondering vormt de toegankelijkheid van omliggende groengebieden vanuit Badhoevedorp. Deze is, vergeleken met de rest van de woonkernen in de gemeente, matig. Verder constateert de RKC dat het kwalitatieve doel van 'differentiatie' geen eenduidige en meetbare invulling heeft gekregen, maar dat er desondanks wel een gevarieerd aanbod in de gemeente aanwezig is. De *kwantitatieve doelen*, de aanleg van nieuwe hectares grootschalig groen, zijn ondanks het gedeeltelijk inlopen van achterstanden ten opzichte van andere gemeenten niet gehaald.

De Raad wordt goed bij het beleid betrokken, maar kan zijn controlerende rol niet altijd waarmaken door de complexe situatie met veel partijen, veel geldstromen en verschillende beheerders. De Raad moet volgens de RKC beter zicht krijgen op de kosten en opbrengsten van groengebieden, en de risico's met betrekking tot het realiseren van de doelen. Daarnaast constateert de RKC dat sturingsinformatie over wensen en waardering van het gebruik van groen door bewoners en bezoekers pas zeer recent onderdeel is van de beleidscyclus.

4.2 Deelconclusies

Doeltreffendheid

De gemeente beschikt over uitgewerkt en vastgelegd beleid ten aanzien van de grootschalige groen- en recreatiegebieden, het is steeds aangepast aan de actualiteit, er is sprake van een eenduidige ambitie in de verschillende rapporten en deze zijn afgestemd op elkaar. De focus ligt op:

- Het aanleggen van nieuwe gebieden, het herprioriteren en bijstellen op basis van veranderde omstandigheden.
- Het creëren van verbindingen tussen gebieden en de woonomgeving.
- Het creëren van differentiatie tussen gebieden.

Deze visie is vertaald naar concreet beleid en concrete kwantitatieve doelstellingen. De kwalitatieve doelstellingen zijn echter niet altijd duidelijk. Dit geldt vooral voor de doelstelling 'differentiatie', een begrip dat de gemeente op veel manieren toepast. Er bestaat voor dit begrip geen uitgewerkt gemeentebreed programma, behalve dat verschillende groentypen worden aangegeven. Dat de doelstelling 'differentiatie' niet

eenduidig is uitgewerkt betekent overigens niet dat er geen gevarieerd aanbod van grootschalige groen- en recreatiegebieden aanwezig is in de gemeente. Bovendien blijkt uit de verschillende gesprekken dat 'differentiatie' en 'gebruiksmogelijkheden' sterke aandachtspunten zijn, zowel bij realisatie van nieuw groen als bij beheer en onderhoud van bestaande gebieden.

De ambitie van de gemeente om nog zo'n 1000 hectare⁴ grootschalig groen nieuw aan te leggen, zal ertoe leiden dat de gemeente binnen de Randstad een groene gemeente zal zijn. De recreatie- en groentekorten, die overal in de Randstad bestaan, gelden dan niet meer voor de gemeente Haarlemmermeer. In dat geval kan de gemeente zich meten met de landelijke norm aan fiets- en wandelmogelijkheden (een norm die vrijwel nergens in de Randstad wordt gehaald) of de algemene norm van 130 m² recreatief groen per inwoner. De realisatie van deze ambitie is echter ver weg.

De gemeente Haarlemmermeer is voor haar ambitie afhankelijk van middelen en inzet van andere overheden en private partijen. Door deze afhankelijkheid van externe financiering heeft de gemeente bij de realisatie van nieuwe hectares grootschalig groen relatief weinig invloed op de uitvoering en dus ook op de vertragingen. Zo is de Investeringsregeling Landelijk Gebied (ILG)⁵ stopgezet in 2011. Hierdoor viel een

⁴ Zie de tabel op pagina 26 van het feitenrapport in de appendix.

⁵ De Investeringsregeling landelijk gebied (ILG) werd in 2007 van kracht en verving deels de eerder toegezegde bijdragen van provincie en rijk.

belangrijk deel van de bekostiging van de aanleg van nieuwe gebieden weg. Ook de ligging van Haarlemmermeer in de relatief drukbevolkte Metropoolregio en de aanwezigheid van Schiphol leiden nogal eens tot nieuwe eisen of onzekerheden vanuit de ruimtelijke ordening, met vertragingen in de realisatie van het groen tot gevolg.

Eén van de aanleidingen voor dit onderzoek was zorgen over het tempo van de aanleg van de grootschalige groen- en recreatiegebieden. Het is een feit dat de aanleg een stuk trager is verlopen dan verwacht en afgesproken. Op dit moment is slechts 40% gerealiseerd van het in 2000 afgesproken aantal hectares.⁶ Het is echter ook een feit dat de ambitie van de gemeente hoog is. Dit blijkt bijvoorbeeld uit een vergelijking met de twee referentiegemeenten. In de gemeente Haarlemmermeer is in twaalf jaar ongeveer 735 hectare aangelegd; dit is een prestatie van formaat. Van de onderzochte referentiegemeenten is er niet één die dat tempo heeft gehaald. Hiermee heeft de gemeente zijn kwantitatieve achterstand ten opzichte van vergelijkbare groeigemeenten ingelopen. De gemeente is nu een middenmoter in de Randstad als het gaat om aantal vierkante meters recreatieterrein per inwoner. Wil de gemeente deze ambitie behouden dan is een verdere toename van het areaal groen nodig dat gelijke tred houdt met de groei van het aantal inwoners.

Doelmatigheid

Het beheer en onderhoud van de bestaande groengebieden in Haarlemmermeer zijn volgens de RKC op orde. Er is sprake van een hoge kwaliteit en een goede prijs/kwaliteitverhouding. De gemeente is in 2009 overgestapt op resultaatgericht beheer. De gemeente kiest een beheerniveau dat de beeldkwaliteit bepaalt. Er zijn vier beheerniveaus. Hoe hoger het beheerniveau, hoe hoger de beheerkosten. De beheerkwaliteit wordt geborgd door het sluiten van overeenkomsten met aannemers, het bijhouden van beheerdocumenten, het houden van toezicht op de contracten en het schouwen op de beheerkwaliteit.

De financiële verankering van de aanleg en het beheer en onderhoud van grootschalige groen- en recreatiegebieden is bij de gemeente ondergebracht in de programmabegroting onder het programma Cultuur, Sport en Recreatie. Daarin zijn de activiteiten opgenomen die de gemeente de komende vier jaar wil uitvoeren, zowel wat betreft de realisatie van nieuwe hectares als het beheer en onderhoud van bestaande gebieden.

⁶ Volgens het Raamplan Haarlemmermeér Groen uit 2000 zou er ongeveer 2.000 hectare worden aangelegd, volgens de nota Groen en Recreatie Haarlemmermeer uit 2007 zou daaraan 400-600 hectare worden toegevoegd. Afgemeten aan de ambities uit 2007 is in 2012 ongeveer 33% gerealiseerd.

De RKC constateert dat de kosten van beheer en onderhoud zijn toegenomen en verder zullen toenemen naarmate het aantal hectares stijgt en de financiering vanuit externe bronnen zoals de zandwinning uitgeput raakt. Er zijn ook risico's met betrekking tot externe bekostiging in tijden van zware bezuinigingen, bijvoorbeeld als partners zich terugtrekken of serieuze problemen ondervinden doordat er veel moet worden bezuinigd.

Klanttevredenheid

Er bestaat zorg bij de Raad over de toegankelijkheid, de beleving en de gebruiksmogelijkheden van de grootschalige groen- en recreatiegebieden. Deze zorg is begrijpelijk omdat niet duidelijk is op welke wijze en wanneer aan deze criteria wordt voldaan. Desk research, schouwingen en vergelijkingen met andere gebieden wijzen er echter niet op dat de gemeente steken laat vallen. Wel heeft men te maken met de situatie dat veel groen nog niet volgroeid is en daardoor een lage belevingswaarde voor inwoners heeft. Ook heeft de gemeente te maken met veel barrières en doorsnijdingen

van infrastructuur die van invloed zijn op de bereikbaarheid van groengebieden. Zo vormt Schiphol een barrière tussen Badhoevedorp en de Haarlemmermeerse groengebieden. Met name voor het westen van Badhoevedorp is de bereikbaarheid van groengebieden onvoldoende; het oosten heeft als alternatief het Amsterdamse Bos en de Oeverlanden/Nieuwe Meer.

De programmabegroting laat sinds 2009 een verschuiving zien van deze doelstelling naar de gebruiksmogelijkheden en tevredenheid van inwoners. Deze veranderde focus heeft zich nog niet stelselmatig vertaald naar inzicht in klanttevredenheid. Gegevens over tevredenheid en het daadwerkelijke gebruik zijn pas recent beschikbaar.⁷ Pas over een aantal jaren, wanneer meerdere malen de tevredenheid gemeten is, wordt duidelijk hoe de tevredenheid zich ontwikkelt.

Samenwerking

De uitvoering van het grootschalig groen- en recreatiebeleid is in de gemeentelijke organisatie verankerd. Rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn helder omschreven.

Samenwerking met andere organisaties is een belangrijk onderdeel van het groen- en recreatiebeleid, of het nu gaat om aanleg van nieuwe hectares of om beheer en onderhoud. Dit heeft te maken met het feit dat de gemeente voor de bekostiging van

⁷ Programmabegroting 2013-2016, p. 82. Het betreft hier de eerste meting in 2012 van de waardering van inwoners over het recreatieaanbod. 65% zegt (zeer) tevreden te zijn, 30% is neutraal. De streefwaarde volgens de programmabegroting is 65%. Ter vergelijking: de streefwaarde positieve waardering in Zoetermeer is 75%.

aanleg en beheer slechts één van de partijen is. De provincie Noord-Holland, de Metropoolregio, het Hoogheemraadschap, het Rijk en Europa, het Recreatieschap Spaarnwoude en Staatbosbeheer zijn partners waarmee de gemeente regelmatig overlegt. Samenwerking vindt plaats op alle niveaus, van strategische prioritering van gezamenlijke investeringen tot praktische zaken op het gebied van beheer en onderhoud. Er zijn tussen gemeente en relevante partners en uitvoerders bij aanleg en beheer duidelijke afspraken gemaakt over wie wat doet, wanneer en tegen welke kosten. Voor nieuw aan te leggen gebieden zijn nog geen harde afspraken gemaakt over de beherende partij, noch over de bekostiging ervan.

Informatievoorziening aan de Raad

De vragen die over dit onderwerp bij de Raad leven, zijn gerelateerd aan de complexe situatie die er in de gemeente bestaat met de vele partijen, geldstromen en verschillende beheerders. De RKC constateert dat het inderdaad lastig is om uit de gemeentelijke documenten overzicht te krijgen hoe de gemeente er precies voorstaat wat betreft de ontwikkeling van nieuw grootschalig groen en beheer en onderhoud van bestaand grootschalig groen. Dit heeft ook te maken met het feit dat voor de meeste groengebieden geldt dat de gemeente slechts een van de contribuanten is aan de aanleg, het beheer en het onderhoud.⁸ Het totaaloverzicht van de bijdragen van alle contribuanten aan de verschillende gebieden, die een beoordeling van de staat van het grootschalig groen in Haarlemmermeer mogelijk maakt, ontbreekt. Het is voor de Raad dus niet mogelijk aan te geven of de gemeente het goed doet of slecht doet. Hetzelfde geldt voor de vraag of doelstellingen zijn gehaald en of men op schema ligt. Alleen bij beslissingen als rond de 'Heroverweging' in 2011 krijgt de Raad een totaaloverzicht. Het is vrijwel ondoenlijk om uit de jaarstukken van de gemeente op te maken hoeveel aan de verschillende activiteiten van het grootschalig groenbeleid en aan de verschillende groengebieden wordt besteed. Toch is de Raad op belangrijke momenten wel betrokken bij de besluitvorming. Overigens heeft de Raad zelf besloten om de uitgebreidere voortgangsrapportages voor wat betreft dit onderwerp niet meer te maken. Gevolg hiervan is dat de Raad momenteel nauwelijks een beeld heeft over de voortgang en de financiële gang van zaken rond de ontwikkeling van groen en het beheer en onderhoud.

⁸ Een uitzondering zijn de Toolenburger Plas en het Haarlemmermeerse Bos. Deze gebieden vallen onder volledige verantwoordelijkheid van de gemeente.

5. Slotbeschouwing, aanbevelingen en aandachtspunten voor debat

5.1 Slotbeschouwing

Alles overziend beoordeelt de RKC het beleid en beheer van de gemeente Haarlemmermeer ten aanzien van grootschalig groen- en recreatiegebieden als

behoorlijk. Het onderhoudsniveau van de gebieden is goed, het beheer is op orde. Maar de gemeente kan niet op zijn lauweren rusten. Naar aanleiding van het onderzoek doet de RKC twee aanbevelingen en formuleert zij drie vraagstukken waarover volgens haar het debat in de Raad en met het College moet gaan met betrekking tot de toekomst van het grootschalig groen- en recreatiebeleid.

5.2 Aanbevelingen

De RKC doet de volgende aanbevelingen aan het College respectievelijk de Raad:

1. De RKC beveelt het College aan om op grond van gestructureerd verzamelde gegevens over feitelijk gebruik en waardering van de groengebieden door inwoners te sturen op geformuleerde kwalitatieve doelstellingen over toegankelijk, bereikbaarheid en gedifferentieerd aanbod.
2. De RKC beveelt de Raad aan het College opdracht te geven de informatievoorziening aan de Raad te verbeteren. Zij constateert dat samenhang en inzicht in bereikte doelstellingen en de daaraan gekoppelde geldstromen bij de Raad ontbreekt. Een vorm van integrale periodieke rapportage over de staat van het grootschalig groen is op zijn plaats, bijvoorbeeld één keer per raadsperiode.

5.3 Aandachtspunten voor debat

De RKC is van mening dat dit onderzoek naar het Haarlemmermeerse beleid ten aanzien van grootschalige groen- en recreatiegebieden een aantal aanknopingspunten biedt voor de Raad en het College om een debat te voeren over de kaders van het toekomstige beleid. De RKC stelt zich voor dat deze elementen in de discussie worden betrokken bij de actualisatie van het groen- en recreatiebeleid dat in voorbereiding is⁹,

⁹ Programmabegroting 2013-2016, p. 83.

maar bijvoorbeeld ook bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2013.¹⁰ Ten behoeve van dit debat formuleert de RKC de volgende drie vraagstukken:

1. *Aanleg nieuwe gebieden*

De ambities zijn hoog, maar wat is haalbaar? Gegeven de afhankelijkheid van externe financiering en de verwachting dat deze geldstromen zullen afnemen, zullen Raad en College een debat moeten voeren over de haalbaarheid van aanleg van nieuwe grootschalige groen- en recreatiegebieden. De RKC suggereert dat in dat debat de haalbaarheid van de volgende zaken aan de orde komen:

- Het inlopen van de afgesproken kwantitatieve doelstellingen (de voorgenomen realisatie van nieuwe hectares grootschalig groen).
- Het gelijke tred laten houden van de aanleg van nieuwe gebieden met de prognoses over bevolkingstoename.
- Het aanhouden aan algemene normen van recreatief groen.¹¹
- De verbetering van de matige situatie voor wat betreft het aanbod van Haarlemmermeerse groen- en recreatiegebieden rond Badhoevedorp.

2. *Bekostiging toekomstig beheer en onderhoud*

Momenteel draagt de gemeente met uitzondering van het Haarlemmermeerse Bos en Toolenburger Plas nog relatief weinig bij aan onderhoud en beheer van grootschalige groen- en recreatiegebieden. Het is niet ondenkbaar dat budgetten voor beheer en onderhoud van andere samenwerkingspartners kunnen krimpen. Verder zijn er geen inkomsten uit zandwinning meer. Raad en College zullen een debat moeten voeren over de bekostiging van toekomstig beheer en onderhoud. Suggesties voor dit debat betreffen de volgende zaken:

- Het maken van keuzes over de inrichting en financiering van het beheer en onderhoud van aan te leggen gebieden waarvan een analyse van kansen en risico's onderdeel uitmaakt. Bijzondere aandacht verdient daarbij de positionering van het recreatieschap Spaarnwoude (zie ook hierna, onder samenwerkingsstrategie).
- Het ontwikkelen van beleid gericht op structurele bekostiging en nieuwe dekkingsmogelijkheden door het vergaren van extra inkomsten voor onderhoud en beheer, zoals evenementen en horeca.
- Het niveau van het onderhoud en beheer.

¹⁰ Volgens raadsvoorstel 2012.0010169 van 13 maart 2012 zal bij de Voorjaarsrapportage 2013 de Raad een voorstel worden gedaan voor het beheer van deelgebied 1 van Park21. Besluitvorming over definitieve vormgeving van het beheer als geheel moet nog plaatsvinden.

¹¹ Algemene normen zijn 130 m² per inwoner of 400 m² per nieuw te realiseren woning.

3. Samenwerkingsstrategie

Zowel wat betreft aanleg als onderhoud en beheer van grootschalige groen- en recreatiegebieden werkt de gemeente samen met veel partners: rijk, provincie, gemeenten in de regio, waterschap, recreatieschap, Staatsbosbeheer, Stichting Mainport en Groen. De afgelopen periode heeft laten zien dat ontwikkelingen snel kunnen veranderen: stagnerende economische groei, stopzetting ILG-middelen, gewijzigde omstandigheden vanuit de ruimtelijke ordening en grondprijzen. Deze zaken raken niet alleen de gemeente Haarlemmermeer, ook haar samenwerkingspartners merken de gevolgen daarvan. Raad en College doen er verstandig aan een debat te voren over de samenwerkingsstrategie die de gemeente wil volgen. De RKC suggereert de volgende onderwerpen in dit debat te betrekken:

- Het winnen van partners voor de belangen van de gemeente op het beleidsterrein van grootschalige groen- en recreatiegebieden.
- De positie van het recreatieschap Spaarnwoude bij toekomstig beheer en onderhoud van bestaande en nieuw aan te leggen gebieden (zie ook hiervóór, onder 2), zowel wat betreft de financiële positie van het recreatieschap als de vraag of het recreatieschap al dan niet de positie als beheerder moet krijgen.

II Bestuurlijke reactie van het College

III Nawoord van de Rekenkamercommissie

Nawoord

De rekenkamercommissie (RKC) dankt het College hartelijk voor zijn positieve en constructieve reactie op het door de RKC uitgevoerde onderzoek *Groot Groen*. De RKC is verheugd dat het College de aanbevelingen overneemt en het grote belang onderschrijft van goede en voldoende recreatie- en groengebieden voor de 'quality of life' in de regio. Het pleit voor het College dat het de ambities en haalbaarheid van nieuw aan te leggen gebieden optimistisch tegemoet treedt.

Opmerkingen naar aanleiding van de reactie op de aanbevelingen

De RKC vertrouwt erop dat het College de verzamelde informatie over feitelijk gebruik en waardering van de groengebieden door inwoners niet alleen gebruikt om in beeld te brengen hoe het is gesteld met de tevredenheid van burgers, maar ook daadwerkelijk gebruikt als input voor het beleid en de informatie benut om eventueel plannen of uitvoering bij te stellen.

Met de toezegging om minimaal één keer per raadsperiode een integrale voortgangsrapportage over de staat van het grootschalig groen aan de Raad voor te leggen, komt het College tegemoet aan de wens die in de waarneming van de RKC sterk leeft in de Raad. De RKC meent dat dit bijdraagt aan de controlerende rol van de Raad op dit beleidsterrein.

Tot slot

De RKC heeft goede hoop dat haar rapportage van het onderzoek, de reactie van het College en de aandachtspunten die de RKC heeft geformuleerd voor het debat, zullen bijdragen aan de kaderstellende rol van de Raad bij het toekomstige beleid over grootschalig groen- en recreatiegebieden.

IV Appendix: Feitenrapport van Royalhaskoning/DHV